

Guiden har sammanställts inom utvecklingsprojektet Företagsam i Förening 2014
(uppdaterad 2016)



FÖRENINGSBESKATTNING

MOMSREGISTRERING



Närings-, trafik- och
miljöcentralen



Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling:
Europa investerar i landsbygdsområden

INNEHÅLL

- 1 BESKATTNING AV ALLMÄNNYTTIGA SAMFUND**
- 2 MERVÄRDESSKATT OCH MOMSREGISTRERING**
- 3 ERFARENHETER AV MOMSREGISTRERING**

1 BESKATTNING AV ALLMÄNNYTTIGA SAMFUND

Allmännyttigt samfund

Den grundläggande regeln är att allmännyttiga föreningar har skattefrihet. Med allmännyttig verksamhet avses att samfundet verkar enbart och omedelbart för allmän fördel i materiell, andlig, sedlig eller samhällelig bemärkelse. Den allmännyttiga verksamheten ska vara öppen för alla och får inte begränsas av till exempel släktskap. Medlemsantalet måste inte vara stort så länge verksamheten riktas utåt, och samfundet är öppet för alla. För att kunna klassas som allmännyttig verksamhet kan samfundets medlemmar inte tilldelas dividend eller vinstandel, eller lön eller annan gottgörelse som är större än skälig. Samfundet får inte vara skapat enkom för att bereda någon en arbetsplats.

Alla dessa kriterier måste uppfyllas för att samfundet ska kunna klassas som allmännyttigt. Allmännyttigheten fastställs utifrån stadgarna och den faktiska verksamheten, och allmännyttigheten avgörs årligen på basis av en helhetsbedömning. Näringsverksamhet i sig är inte ett hinder för att vara ett allmännyttigt samfund så länge näringsverksamheten inte är betydande i förhållande till hela samfundets verksamhet, och näringsverksamheten måste bedrivas i enlighet med föreningens syfte.

Observera att en förening kan ha både allmännyttig verksamhet och näringsverksamhet, och att gränsdragningen kan vara föremål för olika tolkningar.

Inkomster

Det är viktigt att komma ihåg att allmännyttiga samfund alltid är skattepliktiga för inkomster som är resultat av näringsverksamhet, och om föreningens fastigheter hyrts ut för

näringsverksamhet är även fastighetsinkomsten skattepliktig.

En förenings skattefria inkomster utgörs bland annat av medlemsavgifter, dividender, räntor, bidrag, understöd och donationer.

Ett allmännyttigt samfund kan ägna sig åt skattefria medelanskaffning. Bland annat lotterier, basarer, dans- och andra nöjeställningar, idrottstävlingar, varuinsamlingar samt inkomst som erhållits genom serverings-, försäljnings-, och annan sådan verksamhet som har ordnats i samband med ovan nämnda tillställningar. Förutsättningen för skattefrihet är att sammanslutningen själv ordnar tillställningen eller ansvarar för organiseringen tillsammans med någon annan sammanslutning. Verksamheten är till sin natur tillfällig, men kan vara återkommande. Enligt lagrummet omfattas försäljning som bedrivs av andra sammanslutningar än tillställningsarrangören av skattefrihet.

En årlig tillställning kan med tiden utvidgas till näringsverksamhet, vilket har hänt i fråga om vissa sommarevenemang och mässor. Då är de mest typiska kännetecknen för näringsverksamheten marknadsföring i konkurrenssituation till obegränsad kundkrets, bestående organisation för anordnande av tillställningen samt ekonomisk risk som anknyter till verksamheten.

Loppmarknadsverksamhet kan klassas som skattefria inkomst om varorna som är till försäljning har donerats till föreningen, föreningens medlemmar deltar i verksamheten med frivilligt arbete, och att inkomsterna används för att finansiera den allmännyttiga verksamheten. Om föreningen hyr ut bord på loppmarknaden räknas det som skattepliktig näringsverksamhet.

Inkomst från försäljning av medlemsblad och andra publikationer som direkt betjänar samfundets verksamhet är skattefria så länge mer än 90 % av antalet publikationer skickas ut till medlemmar. Likaså är försäljning av adresser, märken, kort, vimplar och liknande skattefria. Inkomst av bingoaktivitet är skattefria. Beslut om huruvida dessa verksamheter

utgör näringsverksamheter måste dock göras från fall till fall.

Näringsverksamhet

Allmännyttiga samfund är skattskyldiga för inkomst av näringsverksamhet. Det finns ingen vattentät regel som säger hur verksamheterna ska klassificeras, bedömningen görs alltid från fall till fall. Som affärsverksamhet betraktas fortlöpande, utåtriktad och självständig verksamhet som bedrivs i inkomstsyfte och som omfattar en sedvanlig företagarrisk. Verksamheten riktar sig till en bred personkrets, och man använder gängse marknadspris och strävar efter en vinst.

2 MERVÄRDESSKATT OCH MOMSREGISTRERING

Mervärdesskatt – moms

Momsen är en konsumtionsskatt som är avsedd att betalas av den slutliga användaren av produkten. Momsen läggs på försäljningspriset av varor och tjänster, och företagen redovisar skatten till staten. Köparen får dra av momsen vid handel mellan två företag.

Försäljning till utlandet är skattefri. Om försäljningen understiger 8500 euro per år är man inte momsskyldig. *Uppdatering! Från och med år 2016 går gränsen för momsfrihet vid 10 000 euro.*

Momsregistrering

En allmännyttig förening eller stiftelse är inte momsskyldig i fråga om verksamhet som bedrivs i allmännyttigt syfte. Då säljs varan eller tjänsten utan att moms läggs på priset. Inte heller kan moms som ingår i inköp dras av i dessa fall. Med andra ord verkar föreningen eller stiftelsen så att säga i konsumentställning. Verksamhetens allmännyttighet bedöms utifrån bestämmelserna i inkomstskattelagen.

En förening eller stiftelse som ämnar bedriva momspliktig verksamhet ska anmäla sig till registret över momsskyldiga med en Y-blankett innan den momspliktiga verksamheten inleds. Anmälan behöver dock inte göras om omsättningen under räkenskapsperioden (12 månader) underskrider 10 000 euro. Om så önskas, kan ansökan till registret göras även i detta fall om verksamheten bedrivs som affärsverksamhet. En frivillig ansökan kan vara motiverad då affärsverksamheten omfattar utgifter som inkluderar moms.

Om så önskas kan ett allmännyttigt samfund också ansöka om införande i registret över momsskyldiga, även om verksamheten inte utgör skattepliktig näringsverksamhet. Verksamheten ska dock vara sådan affärsverksamhet som avses i mervärdesskattelagen. Om ett allmännyttigt samfund ansöker om registrering som skattskyldigt, är det skattskyldigt för all verksamhet som bedrivs i form av affärsverksamhet, om inte verksamheten särskilt reglerats som skattefri.

Källa: www.vero.fi

3 ERFARENHETER AV MOMSREGISTRERING

Företagsam i förening har pratat med två föreningar som har momsregistrerat sin verksamhet.

Fall 1:

”Det är omöjligt att säga om momsregistrering lönar sig eller inte, varje förening måste gå igenom sina utgifter och inkomster och se om en momsregistrering krävs, eller om en registrering skulle spara dem pengar.”

Föreningen A tog beslutet att momsregistrera sig då de stod inför en stor renovering. Momsprocentet låg då kring 22 procent, vilket betydde att momsregistreringen sparade föreningen över tjugotusen euro i samband med renoveringen. Så under tiden föreningen renoverade var momsregistreringen och möjligheten att dra av momsen ett bra beslut, men under ett vanligt verksamhetsår förlorar föreningen cirka 500 euro på att vara momsregistrerad. Ifall föreningen inte hade haft en ordentlig bokföring innan momsregistreringen så skulle registreringen och kraven på redovisning innebära ytterligare en kostnad på 500 euro mera i bokföringskostnader per år.

Till en förenings största avgifter hör försäkringar och de är inte momsbelagda. Har man endast revyverksamhet är det troligtvis inte lönsamt att vara momsregistrerad, men om man köper mycket tjänster kan det löna sig att ta en funderare.

Momsregistreringen har fört med sig ökat krav på bokföringen och byråkratin. Varje månad ska en redovisning inlämnas. Föreningen i fråga hade redan tidigare bra ordning på sin bokföring, men momsregistreringen har gjort att förfarandet är ännu mera strikt. Föreningen

anlitar en bokföringsbyrå som lämnar in månatliga rapporter till skatteverket.

Fall 2:

Den här föreningen momsregistrerade sig i samband med att de öppnade en glasskiosk. För över tio år sedan började föreningen i större skala satsa på företagscatering som var renodlad näringsverksamhet. Den momsfria inkomstgränsen på 8500 per år överskreds (numera 10 000) och det var nödvändigt att fortsätta vara en momsregistrerad förening.

Det gäller att komma ihåg att skilja mellan den skattepliktiga verksamheten och den allmännyttiga verksamheten då föreningen skickar ut fakturor eller betalar räkningar. Bord och stolar som ska användas inom näringsverksamheten kan man dra av momsen på, men pingisbordet som ska stå i medlemmarnas samlingsrum och ska användas för den allmännyttiga verksamheten kan man inte dra av momsen på.

Även den här föreningen anlitar en bokföringsbyrå, men kassören måste nog alltid ha momsen med i bakhuvudet.

